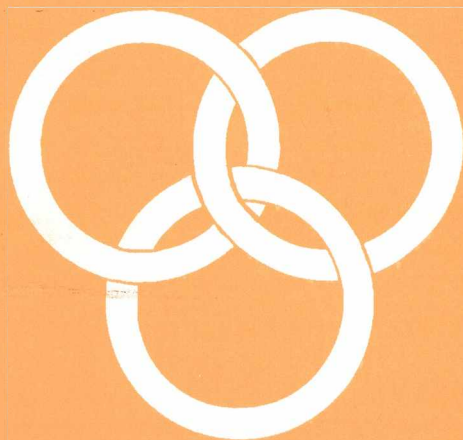


1998. I. NEGYEDÉV

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA



30.

Vezess!

KERESZTYÉN IFJÚSÁGI VEZETŐK LAPJA

Kiadó:

**Magyarországi Keresztyén Ifjúsági
Egyesület
(M KIE)**

Szerkesztőség:

1085 Budapest, Horánszky u. 26.
Telefon/fax: (06-1) 267-0587

Szerkesztők:

Denke Villő
Silló Melinda



Szedés-tördelés:

Donát Bt.
Budapest

Nyomdai kivitelezés:

FÉBÉ Bt.
Budapest

Felelős vezető:
Tóth Béla

Megjelenik
negyedévente

Megrendelhető a
szerkesztőség címén

Ára: 1 évre 600 Ft
(postaköltséggel
együtt)

*Uram, vezess engem,
hogy én is Hozzád
vezethessek másokat!*

A TARTALOMBÓL

Erőt ad a megfáradtnak – A 32. zsoltár	4
KIE arcképcsarnok – John Mott	6
Tanuljunk egymástól – Timóteus Társaság	11
Az ifjúkor nagy kérdései – Világ – nézet	14
Teológia – A királyság kialakulása Izraelben	20
Bibliamunka – Ifióra – vázlat	24
Vallások, felekezetek, irányzatok – Kik a baptisták?	26
Kézművesség	29
Sport, kirándulás, táborozás	32

és sok más...

LAPUNK SZERZŐI ÉS MUNKATÁRSAI

Albert Ágnes	tördelő-szerkesztő	Budapest
Bölcsföldi András	református lelkész	Kecskemét
Demeterné Harmathy Zsófia	református hitoktató	Budapest
Denke Villő	KIE önkéntes	Németország
Fodorné Ablonczy Margit	református lelkész	Kecskemét
Gál Mónika	főiskolai hallgató	Debrecen
Garajszki József	képzőművész	Dabas
Gonda László	református lelkész	Gyula
Kovács Péter	református lelkész	Gyömrő
dr. Kovács Bálint	KIE szenior	Budapest
Magassy Éva	irodavezető	Budapest
Martonné Szalóky Eszter	gyógytornász	Budapest
Pálinkás Ibolya	szociális munkás	Szada
Silló Melinda	projekt koordinátor	Budapest
Szeverényiné Sebők Judit	nyelvtanár	Békéscsaba
Tóth L. Kristóf	református lelkész	Pátka
Verebes Dóra	festő-restaurátor	Budapest

valamint: Avilai Szent Teréz, Fodor Ákos, Marcello D'Orta,
Dsida Jenő, Kelemen István, Kosztolányi Dezső, Rembrandt,
Vas István

Következmények

A minap került a kezembe Ancsel Éva „Bekezdések az emberről” című könyvecskéje, melyet már régebb óta ismerek, de jól esik néha elővenni és olvasgatni a bölcs gondolatokat, melyek egytől-egyig rólunk, emberekről szólnak. Vagyis arról, hogy hogyan éltünk és élünk ma is, és hogyan viszonyulunk magunkhoz és másokhoz. E sorok tanulmányozása közben a következőkre bukkantam.

„A testi sértésekről készíthető láttelelet. Így az is megállapítható hány napon belül gyógyulnak. De ki mondja meg egy szóról, egy hangsúlyról, egy vállvonogatásról vagy egy röhögésről, hogy meddig lehet utána életben maradni, s miféle belső vérzésekbe hal bele ilyenkor az ember?”

Amikor először olvastam, nem vettem komolyan, hiszen az „életben maradni” és a „belehalni” kifejezések egyfajta szentimentalitást kölcsönöztek a rövid gondolatnak. A sorok csak akkor váltak igazán valósággá számomra, amikor saját bőrömon éreztem a nevetés perzselését, a hangsúlyos félmondatok szúrását. Hányszor vagyunk úgy, hogy csak akkor gondolunk bele valamibe igazán, amikor magunk is szenvedő alanyai vagyunk az eseménynek. Hányszor van, hogy nem vesszük komolyan az apró jeleket, s néha nemhogy Istent, de egymást sem!?

Ki tudja, hová vezet a sok „komolytalankodás”? A fentebb említettek megtapasztalásakor arra gondoltam, vajon én magam hányszor nevettem valamin, ami esetleg másnak az érzékeny pontját jelentette, vagy hányszor nyitottam ki számat s mondtam ki olyan – számomra nem durva – gondolatokat, amelyek a másikat szíven szúrták? Bizonyára voltak ilyenek, lehet, hogy nem is egy ízben, és talán Velled is előfordult ilyesmi, kedves olvasó. Ne feledd: vedd komolyan a másikat a maga személyiségével, s tiszteld úgy, mint Isten egyszeri és megismételhetetlen teremtményét, hiszen te is csak ilyen alapon várhatsz elfogadást, komolyan vételt a másik ember részéről. S végül zárja ezt az emberi gondolatot egy Isten által ihletett üzenet: „Fontold meg, mit teszel, s gondold a következményekre”.

Gál Mónika – Bogyó



A 32. zsoltár

A 32. zsoltár egy nagy mélységeket bejárt ember vallomása.

Betegség, bűn, természeti katasztrófa, baj, veszély és fájdalom kerül itt említésre, azonban – s ez korántsem természetes – az alaphangja mégis a boldogságé.

Amikor megkísérelünk közelebb kerülni e zsoltár mondanivalójának a megértéséhez, ne tévesszük szem elől, hogy az emberi élet e két nagy pólusának: a baj és a boldogság sokat kutatott titkának a kérdéseire keressük a választ.

A 32. zsoltár irodalmi alkotásként, mint költemény is figyelemre méltó. A személyes hangú vallomás, a tanítás és az emelkedett hangvételű, ünnepélyes szózat változásai tartják a zsoltárt formai szempontból is mintegy „magas feszültségben”. Az emberi élet alapkérdéseit érintő tartalmat ahhoz méltó forma hordozza.

A felütésszerű kezdet (1-2) – mint egy zenemű alaptémája – sűrítve tartalmazza az egész zsoltár mondanivalóját.

Érdemes végiggondolni, hogy miről nem beszél a zsoltáros: a boldogság feltételeként – a természetes emberi gondolkodástól eltérően – nem a kedvező körülményeket: jólétet, egészséget, emberi kapcsolatokat vagy hasonló dolgokat nevez meg. Ha megpróbálunk egy kicsit elvonatkoztatni attól, hogy ismert voltából fakadóan megszokottak számunkra ezek a szavak, megérezhetünk valamit e kezdő soroknak a közfelfogástól eltérő voltából.

A boldogság-kérdés tehát e zsoltár szerint a bűnkérdés függvénye. Az Újszövetség is erről tanúskodik: „Boldogok, akiknek a szívük tiszta...” (Mt 5,8). Ha azonban ennél a következtetésnél nem lépünk tovább – nem lépne tovább a zsoltár – akkor ez a zsoltár nem sok reménységgel szolgálna számunkra. Amennyiben, ugyanis, a boldogság az erkölcsösséggel áll egye-

nes arányban, ahogyan ezt a romantikus gondolkodás sugallja, akkor, ha komolyan vesszük a világ és az ember realitását, csak azt a kétségbeejtő következtetést vonhatnánk le, hogy egyszerűen nincs esély a boldogságra. S a keresztyén hit feladata is kimérülne a vigasztalan erénycsöszködésben.

A zsoltár azonban nem áll meg ennyinél. Nyilvánvalóvá teszi, hogy a boldogság-kérdés a bűn kérdésével áll összefüggésben – de nem az erényesség, hanem az Istennel való kapcsolat szintjén.

Az egész Szentírás szemlélete – s ezzel cáfolja a keresztyénség mint pusztá erkölcs-propaganda sokszor szemünkre vetett vádját – az, hogy a bűn nem valamilyen elvont erkölcsi szabályrendszerhez viszonyítva, hanem kizárólag az Istennel való személyes kapcsolat fényében értelmezhető. Erkölcsi felelősségünk valóban felelősség: a személyes Istennek, a Teremtőnek, mint életünk jogos tulajdonosának kell számot adnunk önmagunkról.

A zsoltár is ebben az összefüggésben utal a bűn kérdésre. A bűn az Istennel való kapcsolatban nyer jelentést s ezáltal emelkedik jelentőségében e zsoltár – és az egész keresztyénség – üzenete toronymagasan a moralizálás szintje fölé: *az ember boldogsága azon múlik, hogy él-e azzal a lehetőséggel, melyet Isten nyújt a bűnbocsánat által, a Vele való felelősségi viszony rendezésére.*

A boldogság titka tehát nem a büntelenség, hanem a bűn-kérdés rendezése.

Kívülállók sokszor gondolják azt, hogy az egyház a „jó emberek”, azaz (még mindig) az erkölcsre esküdők kissé divatjamúlt és kissé életidegen társasága. Vagy – a realitátabbak – azt, hogy az egyház azoké, akik legalább úgy tesznek, mintha erényesek volnának. Ez a zsoltár is alátámasztja, hogy korántsem erről van szó.

A Szentírásan mint Isten Igéjén tájékozódó ember tudja (tudhatja!), hogy a bűn-kérdést nem letagadni kell, nem menekülni kell előle, nem kell reményvesztetté lenni miatta, mert Isten felajánlja, hogy Ő rendezi el azt.

A zsoltár szerzője megértette, hogy Istennél nincs esély a vallásos és erkölcsi teljesítményekre hivatkozni. Minden azon áll vagy bukik, hogy van-e bocsánat a bűnre. S a sokszor – tévesen – kizárólag komoran ítéletesnek és törvénykezőnek tartott Ószövetségben találkozunk a vallomással: tudom, hogy van bocsánat. S amit a zsoltáros az Izrael áldozati rítusaiban felismert, azt mi az Újszövetség óta tisztán láthatjuk: a bocsánat alapja az Úr Jézus Krisztus értünk hozott áldozata.

Ezen az alapon azonban van esély a bűn rendezésére: van esély a boldogságra.

Személyes vallomással folytatódik a zsoltár (3-5). A szerző maga élte át a bűn valóságát, azt, hogy bomlasztó, szétziláló hatása mivé teheti az ember életét. És itt nagyon is gyakorlati, tapasztalható dolgokról van szó. Valaki „pszichológiai zsoltárnak” is nevezte ezt a bibliai részt, éppen emiatt. Ugyanis ma már a lélektan is ismeri azt a jelenséget, hogy a lelki egészség befolyásolja a fizikai állapotunkat is. Van, akinek testi panaszai vannak, és lelki problémák okozzák azokat.

A zsoltáros is ezt az utat járta be. A bűn következménye nem mindig látványos – párosulhat akár sikerrel, jóléttel is –, azonban belülről bomlasztó, roncsoló hatása nem marad el, akárcsak a lassan ölő mérregnek.

Azonban egy lényeges ponton mégis eltér ez a vallomás egy mai lélektani esettanulmánytól: ő a bűn sorvasztó hatásának az indokát is ismeri: „...Mert éjjel-nappal rám nehezedett kezéd...”. Itt nem pusztán lélektani automatizmusról van szó: a bűn megzavarja az ember Istennel való kapcsolatát. A bizalmas édesapa-gyermek viszony helyére a fenyítés lép.

A keresztyén ember azonban tudja, hogy ez a fenyítés már önmagában is Isten

gondoskodásának a jele. „...azt bünteti, kit szeret...” vallja a dicséret, s ezzel a keresztyén élet egyik legmélyebb titkát ragadja meg.

Ahogy az a szülő cselekszik felelősségteljesebben, aki szükség esetén kész akár a szigorú büntetésre is annak érdekében, hogy a gyermekét az igazán nagy veszélyektől megóvja, úgy Isten is: a fenyítés által a nagyobb rossz felé sodródástól óvja meg az övéit, hogy ne kelljen végül az Istent elvető világgal együtt elítéltetnünk általa.

A zsoltáros útja tehát nagy mélységeken át vezet, de tapasztalata nem reked meg ennyinél.

A folytatás (5) már a fordulatról tesz bizonyosságot, mely a sorvadozó, Isten ítélete alatt roskadozó emberből az első versek bizonyosságával szóló boldog embert teremti.

A fordulat tehát nem a „megjavulás” mozzanatában ölt alakot. A lelki mélységeket átélő ember felismeri a Lélek vezetése alatt, hogy a rossz állapotának az oka az, hogy elkövetett bűne(i) miatt zavar támadt az Istennel való kapcsolatában. S ugyancsak a Szentlélek az, Aki a kijelentett Igén keresztül meggyőzi a bűnöst arról, hogy bűnével nem menekülnie kell az Isten színe elől, hanem épp ellenkezőleg, a bűnével Istenhez járulhat, bocsánatot kérhet, s a helyettes áldozat – mi már az Újszövetségből tudjuk: a kereszt – alapján meg nem érdemelt kegyelmet kaphat.

Ha a boldogság alapja az erkölcsi erőfejtés volna, akkor soha nem találhatna nyugalmat a lelkünk: hiszen soha nem mondhatjuk, ha őszinték vagyunk, hogy mindent tökéletesen gondolunk, mondunk és teszünk. Ágoston megfogalmazása szerint azonban: „...nyugtalan a mi lelkünk, amíg csak Tenálad nyugalmat nem talál...” Isten rendje, amint láttuk, a kegyelem rendje. Az ember boldogsága nem a moralitás széalomharcának a függvénye, hanem Isten ajándék kegyelmére épül. Ezért vallhatja a zsoltáros, hogy a boldogság alapja a bűnbocsánat.

A következő mondat (6) újból a gyülekezethez szól felhívásként: a bocsánatot nyert ember tudja, hogy ez a boldogság útja, és ezt megosztja a gyülekezettel is.

Az Igehirdetés hitelessége azon áll vagy bukik, hogy van-e mögötte személyes átélés. Ha nem csak „...igaznak tartom...” mindazt, amit mondok, hanem mindezt azzal a „...szívbeli bizalommal...” tesztem, hogy mindez „nemcsak másoknak, hanem nekem is...” a saját tapasztalatom (Heidelbergi Káté 21). A zoltáros is ezen az alapon hívja imádságra a hallgatóit.

A vallomás folytatódik (6b–7), s egyre szélesebb távlatot nyer. Az Isten jóságát a bűnbocsánatban megtapasztalt ember bizonyos az Isten megőrző gondviselésében is.

Sokan szét akarják választani hitünknek ezt a két aspektusát. Azt sugallják, hogy vagy elég a Gondviselésben hinni, s a többi csak beteges „lelkizés” (pietizmus), vagy a bűn – kegyelem kérdést kell egyedül fontosnak tartani, s jobb óvakodni a gondviselés hirdetésétől, „mert az olyan általános”. A 32. zoltár korrigálja mindkét álláspontot. A gondviselés és a kegyelem nem választható el egymástól: egyedül az Isten kegyelmében részesült ember látja meg hitben az Isten gondoskodását, számára azonban ez fontos alapja lelki békességének: „...még a hajakok szála is számon van tartva...” (Lk 12,7).

A zoltárban most újabb elemmel találkozunk (8): Isten ígérete fogalmazódik meg, mely az eddigiekhez képest új elemet tartalmaz. A kegyelmet talált hívő nemcsak passzív módon éli át az Isten gondoskodását. Nem arról van szó, hogy „végül minden jól alakul”.

E vers arra világít rá, hogy a hívő ember személyes kapcsolatban áll Istennel. Isten nemcsak körülveszi oltalmával, hanem formálja, alakítja az életét: vezeti azt. Nem kényszerű módon, hanem mint jó édesapa: tanítással és tanácsokkal. A keresztyén ember nem egy jó biztosító társaságot talált a mennyben, hanem „kegyelmes Istent” (Luther). Akire rábízhatja magát, de nem

marionettfiguraként, hanem személyes partnerként. Minden más irányú sugallattal ellentétben a keresztyén élet igazán felelős, teljes értékű, felnőtt és kiteljesedett életforma. A gyermeki bizalom nem azonos a gyermetezséggel.

A tanító rész egy intéssel zárul (9). A szerző mintegy „saját kárán” tanulta meg, hogy az Istennel való szembeszegülés sehová nem vezet. Nagy mélységeket járt be, de mindettől meg akarja óvni a hallgatóit.

Vannak, akik azt tanítják gyülekezeteinkben is, hogy csak azok az „igazi” keresztyének, akik átélték ezeket a mélységeket: „ha még soha sem sirtál a bűneid miatt...” s hasonló feltételek hangzanak el, s ezzel a még megalapozatlan hitű, tapasztalatlan testvéreket sokszor feleslegesen a kétségekbe kergetik. A zoltár másra tanít: a mélységeket nem kell „biztos, ami biztos” mindenkinek bejárni. Isten nem a megtérésben, hanem a benne bízóban gyönyörködik. (De nyilván, ha valaki téves úton jár, akkor Istenhez kell térnie.) A zoltáros példája arra hív, hogy az Istennel való szeretetteljes, gyermeki kapcsolatban való kitarásra kell buzdítanunk egymást, hogy ne kelljen Istennek „keményebb eszközökhöz nyúlnia” a mi érdekünkben.

A zoltár végül egy gyönyörűen megfogalmazott biztatással zárul (10–11). A bátorítás azonban nem illúziót akar kelteni. A zoltár – és az egész Szentírás – szemléletéhez híven nem fedi el a (keresztyén) élet realitását: a bajok között és azok ellenére lehet Istenségben bizakodva, örömmel, boldogan élni.

Végigkövetve ezt a zoltárt láthatjuk, hogy a sok bajt megélt ember, ha Istennel rendezett a kapcsolata, valóban megmenekülhet a kétségbeesés, az élet-tagadás, a cinizmus örvényeiből. S az emberi tapasztalattal („...tudod, hogy nincs bocsánat...” József A.) ellentétben ott áll ez a szintén nagyon emberi, de az Isten Lelke által hitelesített igei tekintélyű vallomás, amely arról beszél, hogy van élet.

Gonda László

A debreceni „Mécse” gyermeknapra készülődik (május 3.) kisebb-nagyobb sérüléseik ápolgatása közben, melyeket január végén szereztek az új KIE autóbusszal történt balesetben.

A békéscsabai KIE éli életét (gyermekmunka, TS stb.), és a jól bevált programok mellett új munkaágakat is beindítanak: január 30-án volt a Club Soprony nyitóbulija Kécsopronyban, Békéscsaba mellett. Február 27-én ún. Rongyosbálban rázhatták ki magukból a fölösleges energiát. Ez a klubfoglalkozás Paszternák Klári, Szák Kriszta és Antal Fecó közös munkájának eredménye.

Minden kedd reggel fél 7 és 7 között imaközösséget tartunk a KIE-ért. Bárhol vagy ilyenkor, buzdítunk, hogy csatlakozz lelki közösségünkhöz. Az eddig elhangzott imákat köszönjük.

Kedves Előfizetőnk! Köszönjük, hogy megrendelted a VEZESS!-t, vagy ha még mindig nem, úgy megteheted, és utólagosan megküldjük ezt a számot is. Korlátozott számban még korábbi számokat is tudunk biztosítani. Ilyen irányú kérésedet a KIE iroda felé továbbítsd. (1085 Budapest, Horánszky u. 26. Tel./Fax: 267-0587)

Köszönjük mindazok támogatását, akik idén a KIE-nek ajánlották fel személyi jövedelemadójuk 1%-át. A még gondolkodók kedvéért az adószámunk: 19669429-1-41. Még egszer köszönjük.

Újra együtt!

Szomorú szívvel, de reményünket nem vesztté tudatjuk, hogy az április 30–május 3-ig tartandó „Újra Együtt” táborunk technikai okok miatt elmarad.

Elkeseredésre nincs ok, mivel a Békéscsabai KIE vezetősége, az Országos Választmány és az Országos TS Bizottság közös erőfeszítése nyomán megszületett az „Újra Együtt Szanazugban” c. tábor-koprodukció ötlete.

A tábor helye Szanazug (Körös-part), ideje 1998. augusztus 14–22. Ez a tábor ORSZÁGOS jellegű, tehát mindenkit szeretettel hívunk és várunk. Részletes információit körlevélben küldünk, illetve érdeklődni lehet a Békéscsabai KIE irodájában Antal Fecótól, 06-66-327-014. Várunk, hogy valóban újra együtt lehessünk.

Dobos Pál

Újraindul a munkatársképzés

Örömmel értesítjük azokat, akik részt vettek eddigi tanfolyamainkon, és azokat is, akik még nem: ezen a nyáron újból munkatársképző tábort szervezünk. A korábbi négylépcsős rendszertől bizonyos mértékig függetlenül, új szempontok szerint tervezük ezt a tábort. Előre összeállított óra-rend, sok-sok elméleti előadás helyett igyekszünk a jelentkezők érdeklődését és igényeit követve probléma-orientált és minél inkább gyakorlati képzést nyújtani. Lehetőséget adni tapasztalataink kicserélésére, közösség alakulására, hitbéli épülésre, egymás és magunk megismerésére.

Hívunk minden 16 év feletti fiatal, aki szeretne aktívabban részt venni a gyülekezetben folyó ifjúsági munkában, és szeretné ötleteit megvalósítani – azokat is, akik a munkatársképzés előző rendszerében már végeztek.

A tábor időpontja 1998. június 29–július 5. Részvételi díja előre láthatóan 5000,- Ft. Jelentkezés május 15-ig.

Martonné Szalóky Eszter

JOHN MOTT

Nobel-békedíjas

KIE világszövetségi elnök

1965-1955



„Ne feledkeztek meg vezetőitekről, akik az Isten igéjét hirdették nektek. Figyeljetelek életük végére, és kövessétek hitüket.”

(Zsid. 13,7)

A KIE történetében George Williams után a legjelentősebb személyiség John Mott, aki 1938–1955 között volt a KIE Világszövetség elnöke. Tekintélyét mutatja az a tény, hogy Genfben róla nevezték el a KIE Világszövetség székházát, ahol sok magyar irat található az irattárban. Tíz ország részesítette magas kitüntetésben, s ezek között az 1946-ban elnyert Nobel-békedíj a legnagyobb. Mindezek ismeretében illő, hogy a mai fiatalok ismerjék, ki is volt ez az áldásokban gazdag ember!

Életútjának állomásai

Livingstonban (NY Orlando) született 1865. január 31-én. Egyetemi tanulmányait a Cornell egyetemen végezte. Tanulmányai során került kapcsolatba a Keresztény Diákok Világszövetségével. Rövidesen vezető állásba került és már 1888-ban tervet dolgozott ki a nemzeti és a nemzetközi diákmozgalmak egyesítésére. Előbb Amerika és Kanada fiatalságát sikerült Krisztus ügyének megnyerni, majd a világ nagyobb részére is elhatott ténykedése. Ötször utazta be a világot, mint a Keresztény Diákok Világszövetségének főtákará, és annak keretében 300 000 diákot sikerült egységbe tömörítenie. Jelentős részt vállalt a missziói mozgalmakban is. Megalapította és szerkesztette a diákmozgalom lapját, a Student Word című kiadványt. Élete első felében a diákok közötti munkának szentelte erejét, élete második felében a nemdiák-mozgalom, a KIE elnöke

lett 1938–1955 között. Vele mint a KIE Világszövetség elnökével találkozhatott az a 25 tagú magyar küldöttség, mely 1939 augusztusában részt vehetett az amsterdami első ökumenikus ifjúsági világgyűlésen. Előadása mindnyágyunkra felejtethetetlen hatást gyakorolt. 1948-ban az Egyházak Világtanácsa egyik alelnökévé választották.

Szolgálat a hadifoglyokért

A két világháború igen sokat szenvedett tagjai voltak a hadifoglyok. Mindkét háború alatt az értük való mentő és segítő szolgálat egyik fő szervezője John Mott volt. Így vált lehetségessé például az első világháború alatt, hogy az orosz fogságban levő különböző nemzetiségűek között KIE-YMCA titkárok szabadon hirdettek Igét, és oszthattak sokféle segítséget. Bennünket magyarokat közelről érintettek a szibériai Nikolszk-Usszurijszkban levő tábor történései. Teeuwissen amerikai KIE-YMCA titkár az ott megalakult protestáns gyülekezet tagjait sokféle segítséggel látta el, és lehetővé tette amerikai gyűjtése eredményeként 9000 magyar hadifogoly hazatérését az általa bérelt hajókon. Kétszer megfordult Magyarországon is, találkozott az ország különböző pontjain a volt gondozottjaival. Ennek a protestáns hadifogoly-gyülekezetnek iratai hazakerültek, remélhetőleg történetük rövidesen napvilágra kerülhet.

John Mott a második világháború alatt is hasonló munkát végezhetett, és

ennek elismerése volt a sok kitüntetés és a Nobel-békedíj is.

John Mott két látogatása hazánkban

Az egész világot beutazó John Mott 1909-ben három hétre magyar földre is ellátogatott. Budapesten – Forgács Gyula beszámolója szerint – az Új Városháza dísztermében három napon át 600 résztvevő előtt tartotta előadásait. Az első napon, mikor onnan a késői idő miatt távozniuk kellett, 400-an követték az egyetemre, majd a Skót Misszió helyiségébe is. A hajnalig tartó megbeszélések nagyon sokakra döntő módon hatottak. Budapesten kívül látogatást tett Sopronban, Debrecenben, Sárospatakon és Kolozsváron is. Hogy milyen mély hatást gyakorolt, mutatja az a tény, hogy a későbbi püspök, Ravasz László is az ő hatására fordult teljes szívvel Jézus Krisztus Evangéliumához, de nemcsak ő, hanem sokan a későbbi vezető állást betöltők közül is. 1913-ban újra ellátogatott abból a célból, hogy a már szolgáló közösségeket meglátogatva, azokat hitben és szeretetben elmélyítse. Vele sok világkonferencián nagyon sok magyar fiatal találkozhatott. Az akkori ifjúsági lapokban nagyon sok beszámoló hivatkozik azokra a hatásokra, amik John Mott szolgálata nyomán sokfelé elhatottak.

Irodalmi munkássága

Gazdag irodalmi munkásságából azokra hivatkozunk itt, amelyek magyar nyelven is megjelentek. Ilyen munkája: A keresztyén missziók döntő órája. Ebben áttekintést ad a keresztyén missziók világhelyzetéről, és meghirdeti, hogy a világot evangelizálni kell még az akkor élő nemzedék életében. Ennek a gondolatnak itthon is élénk visszhangja volt. A hazánkban tett látogatása alkalmával tartott előadásainak címe: Jézus Krisztus hatalma a diák életében, A legnehezebb küzdelem a



diák életében. A tiszta erkölcsi élet kérdését tárgyalja nagyon nyíltan és erőteljesen.

Előadásaiban és írásaiban kimondta, hogy diákokat diákok evangelizálhatsanak, vagyis ugyanazt a gondolatot fejezte ki, amit a KIE is hirdetett, hogy ifjakat ifjak által vezetni Krisztushoz. Elgondolkoztató kijelentései közül az egyik az, hogy egy diák száz embert jelent, vagyis egy megtért diák másik 100 embert nyerhet meg Krisztusnak.

Magyarországi útjain általában Victor János kísérte és tolmácsolta. Az a Victor János, aki egy ideig a KIE titkára is volt, és amikor a MEKDSZ megalakult, annak titkári tisztét vette át. A két mozgalom között mindig testvéri volt a kapcsolat.

John Mott a keresztyén egyház történetének egyik kiemelkedő személyisége, akire emlékezni hitben, szeretetben és szolgálatban való megelevenedést jelenthet és jelentsen is elsősorban a keresztyén ifjúság életében és szolgálataiban.

Dr. Kovács Bálint

Timóteus Társaság

„Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet, megkeresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” Máté 28,18-20

Szándékunk, hogy hozzájáruljunk a Nagy Küldetés betöltéséhez ebben a generációban.

Céljaink

Alapvető célunk, hogy minden Magyarországon élő embernek lehetőséget biztosítsunk az evangélium megismerésére.

1. Hozzájárulni ahhoz, hogy a világon minden embernek legyen lehetősége hallani az evangéliumot.
2. Minél több embert megnyerni Krisztus számára.
3. Építeni őket a hitükben.
4. Képezni őket a szolgálatra.
5. Kiküldeni őket, hogy hirdessék az evangéliumot, és tegyenek tanítványokká másokat.

Jellemzőink

1. A Nagy Küldetés betöltésére köteleztük el magunkat.
2. A Szentlélekre, az imádságra és a Bibliára támaszkodunk.
3. Az életünkben és a szolgálatunkban az első helyet Jézus Krisztusnak adjuk: Urunknak tekintjük, és teljes odaszánással igyekszünk követni Őt.
4. A képzés során továbbadható módszereket és anyagokat használunk, amelyek segítségével a tanulók tanítókká válnak, így biztosítva a lelki osztódás folytonosságát.

Szolgálatunk hármass jellege

1) Közvetlen szolgálatok

Hirdetjük az evangéliumot.

Az érzett szükségletekre reagáló programokat szervezünk az érdeklődés felkeltésére. Kiszűrjük, megkeressük az érdeklődőket. Evangélizáló előadásokat tartunk. Személyes beszélgetések keretében elmondjuk az evangéliumot.

Építjük a megtérőket.

Megtanítjuk a keresztyén élet alapjait. Közösségi alkalmakat, konferenciákat, táborokat szervezünk. Különböző szintű bibliatanulmányozó csoportokban tanítjuk a hívőket. A megtérőket személyesen továbbvezetjük.

Képezzük a szolgálni vágyókat.

Félévente megrendezzük a Timóteus Tanítványképzést (TTK). Tanítjuk a szolgálati filozófiát. Lehetőséget adunk a gyakorlásra kitalált és valós helyzetekben egyaránt.

Küldjük a munkásokat.

Bevonjuk a tanítványokat a személyes evangélizálásba és a programok szervezésébe. Segítünk mindenkinek Istentől kapott elhívása felismerésében. Nyári evangélizáló táborokat szervezünk magyarországi és erdélyi városokban. A közvetlen szolgálatok jellemzői legjobban az egyetemi szolgálatban követhetők nyomon. Az egyetemi szolgálat mottója: Istent nem ismerő diákoknak

segíteni eljutni oda, hogy Jézust követő és szolgáló vezetőkké váljanak, akiket Isten mind a diáktársaik között, mind később, leendő hivatásukban használni tud majd.

2) Mozgósító jellegű szolgálatok

Mozgósítjuk a hívőket a szolgálatra.
Imaalkalmakat szervezünk. Felvesszük a kapcsolatot gyülekezetekkel. Önkénteseket bátorítunk arra, hogy a gyülekezetüket segítve végezzék az evangélizálás szolgálatát.

Képezzük az önkénteseket.
Konferenciákat szervezünk. Képző hétvégeket rendezünk.

Háttérrel biztosítunk az eredményes szolgálatához.

Szolgálati eszközöket fejlesztünk ki.

Koordináljuk a munkát.

Leginkább a FÉK-re (Fiatalok az Élet Küszöbén, elsősorban pedagógusokat mozgósító, közvetetten diákokat megcélzó programunk), valamint a „Vidd Jézust az iskolába” elnevezésű szolgálatunkra jellemző a mozgósítás. Ezekben sok-sok hívővel működünk együtt, hogy közös erőfeszítéseink által minél szélesebb körben terjedhessen az evangélium Magyarországon.

3) Forrás jellegű szolgálatok

Kiadványainkat elérhetővé tesszük.

Lehetővé tesszük a Jézus élete című film használatát. Képzéseink (TTK, bibliaiskola, diákkonferenciák) többnyire nyitottak.

Egy kis történelem

A nemzetközi szolgálat öt évtizede...

1951-ben az USA-ban Bill Bright megalapította a társaságot Campus Crusade for Christ néven, azzal az Istentől kapott elhívással, hogy segítsen elérni az egyetemista fiatalokat az

evangéliummal. A szolgálat azóta a társadalom szinte minden rétegére kiterjedt.

1960-ban a társaság nemzetközivé vált: már két másik országban is működött, 1968-ban pedig már 32 országban volt jelen.

1979-től világszerte elkezdtek vetíteni a társaság által készített és mind több nyelvre lefordított filmet, a Jézus életét.

1985-ben megrendezték az eddigi legnagyobb keresztyén műholdas konferenciát, az EXPLÓ '85-öt, amelyen 97 ország – köztük Magyarország is – képviseltette magát.

1987-ben New Life 2000 néven beindult egy evangélizációs stratégia a világ elérésére.

1997-ben a világ több mint 165 országában, több mint 14 000 főállású munkatárs segítségével veszünk részt Isten országának építésében.

A magyarországi szolgálat története

1978-ban kezdték el az első utazó miszionáriusok a munkát Magyarországon.

1980-ban betelepült az első család.

1984-ben megkezdődött az evangélizálás és a tanítványok képzése az egyetemen.

1985-ben csatlakoztak a társasághoz az első magyar főállású munkatársak. Ugyanebben az évben elkészült a Jézus élete című film magyar szinkronja, s megkezdődtek a vetítések.

1989-ben Timóteus Társaság néven hivatalossá váltunk.

1993-ban Budapest után Szegeden, 1994-ben Debrecenben, majd 1997-ben Pécsen is elkezdték a munkát. 1994-ben elindult a Fiatalok az Élet Küszöbén (FÉK) mozgalom.

1996-ban elindult egy evangélizációs program, a „Vidd Jézust az iskolába”.

1997-ben 41 magyar munkatárs dolgozik a társaságnál főállásban.

Sholgalatunk kilenc alappillere

1. Istent szolgáljuk.

Sholgalatunkra Isten elhivott benunket. Mindennel, amit teszünk, neki akarunk tetszeni, az ő vezetését követjük, és minden eredményért őt illeti a dicsőség.

2. Együttműködés az egyházzal.

Az egyház kinyújtott karjának tekintjük magunkat: azzal szolgáljuk Krisztus egész testét, hogy megkeressük az elveszetteket, illetve a gyülekezetek tagjainak képzést adunk erre. A keresztyén családi háttér nélküli új hívőknek segítünk bekapcsolódni egy gyülekezetbe (tanítás és példaadás útján). Minden munkatársunktól elvárjuk, hogy egy gyülekezet tagja legyen.

3. Egy szelet vagyunk a Nagy Küldetés sokrétű feladatában.

Egyrészt mi magunk igyekszünk a feladat ránk eső részét elvégezni, másrészt másokat is hívünk erre. Tisztában vagyunk vele, hogy sholgalatunk hozzájárulás a világ eléréséhez, de rajtunk kívül még sokan, sokféle módon igyekeznek ugyanezt a küldetést betölteni.

4. Kezdeményező evangelizálás.

Megkeressük a nem hívőket, és nem várjuk meg, hogy ők jöjjenek ide hozzánk. Az ő nyelvükön, az őket érdeklő kérdéseken keresztül, intelligens, tapintatos módon igyekszünk megismertetni velük az evangéliumot.

5. Hívők építése a hitben.

Igyekszünk segíteni mindenkinek, hogy megismerje a hívő élet alapjait, az alapvető bibliai tanításokat, és a Szentlélek erejéből be is építse ezeket az életébe.

6. Hívők kiküldése a sholgalatra.

Igyekszünk minél többeket bevonni a munkába, a lelki osztódás módszer-

rét gyakoroljuk: amit mi megtanultunk, azt továbbadjuk hűséges és tanítható embereknek, hogy alkalmazzák, és ők is adják tovább másoknak. Minden hívőt arra biztatunk, hogy Istennek engedelmeskedve hirdesse az evangéliumot, és igyekszünk mindent mások rendelkezésére bocsátani, amit ezen a területen Istentől kaptunk.

7. Az imádság szerepe.

Az, hogy Istentől függünk, az imádságban nyilvánul meg leginkább. Éppen ezért igyekszünk minden tevékenységünket imádságba burkolni mind egyenként, mind közösen. Az egész mozgalom imalánccal kezdődött 1951-ben, és ezt a hangsúlyt szeretnénk megtartani napjainkban is.

8. A Biblia mint fő tekintélyünk.

Isten szent, ihletett és hibátlan szavára, a Bibliára támaszkodunk: ez az útmutatónk és sholgalatunk alapelveinek forrása. Minden, amit teszünk, az Igéből fakadó meggyőződésünkre épül. A bibliatanulmányozás és a bibliai tanítás állandó része tevékenységünknek; rendszeresen tanulmányozzuk a Bibliát egyénileg és közösen. A hangsúlyt nem az ismeretek bővítésére, hanem inkább az alkalmazásra helyezzük.

9. A Szentlélek szerepe.

Hisszük, hogy semmit nem tehetünk Isten Szentlelke nélkül: Ő az, aki irányít és erőt ad ahhoz, hogy Isten akaratát véghezvigyük sholgalatunkban és egyéni életünkben egyaránt. Hisszük és tanítjuk, hogy a Szentlélek a kulcsa a győzedelmes keresztyén életnek, és nélküle nem vagyunk képesek sholgálni Istent. Kiadványaink és az általunk vezetett bibliatanulmányozó csoportok is tükrözik ezt a meggyőződést.

A Timóteus Társaság munkatársai

- hogy Jézus miért írt a földre, amikor a parázna asszony felől kérdezgettek?

Elgondolkodtató válasz lehet a Jeremiás 17,13! Maga a történet: János 8,6.

- hogy miért sarulevétellel adta át a jogot Boáznak a közeli rokon (Ruth 4,7)? Gondolkodásul olvasd hozzá: 5Mózes 25,8–10!

- hogy mit jelentett az, hogy Nátánél a fügefafa alatt üldögélt (János 1,48–50)?

Olvasd el hozzá az 1Királyok 5,4–5 verseit s gondolkodj tovább!

- hogy Elizeus sok csodát megtehetett jelként, amit Jézus is megtett? Például a kenyérszaporítás csodája: 2. Királyok 4,42–44. Vesd össze a János 6,1–15-tel!

- hogy milyen forradalmi kijelentés volt a Lukács 15,11–32 tékozló fiújának története azok számára, akik az 5Mózes 21,18–21 versei alapján értelmezték az apa–fiú kapcsolatot? Ennek fényében sok új gondolat juthat eszünkbe Isten irgalmasságáról!

- hogy Isten hajlandó változtatni az ítéleten, ha mi is változtatunk cselekedeteinken? Mert ítélete sosem végleges, ha egyszer is komolyan vesszük figyelembevételét.

Olvasd hozzá: Jeremiás 22,24 majd a Hageus 2,23 verseit. Ugyanazon ítélet a nagyapán, amely ígéret az unokának! Mert ezerízíg tart irgalma és csak harmad- és negyedízíg haragja...

- hogy a királyválasztás része, elismerése volt Izraelben a felsőruhák földreterítése a királynak választott előtt?

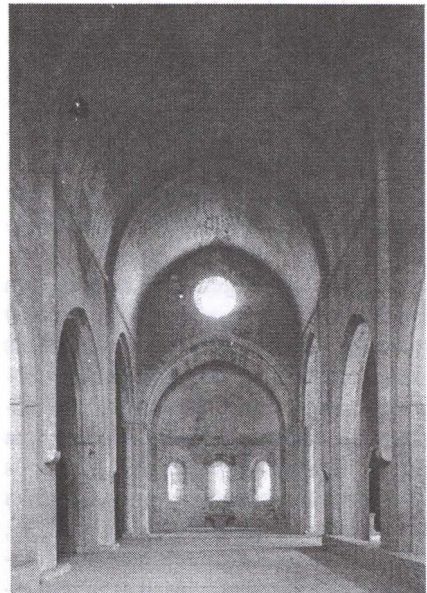
Ennek döbbenetes példája a 2Királyok 9,13. Olvasd együtt a Máté 21,8-cal. Miért így fejezik ki tiszteletüket? Válaszolj magadban!

- hogy három helyen szerepel az érc kígyó példája a Bibliában?

Először mint a megmentés eszköze: 4Mózes 21,4–9, majd mint bálványá lett kivágandó fa: 2 Királyok 18,4, s végül mint Jézus keresztjének ereje: János 3,14–15 verseiben.

Isten tettei hatalmas dolgokra taníthatnak meg minket, olvasd az Igét, hogy érthesd!

Fodorné Ablonczy Margit



Thronet-i apátság, XII. század

Világ – nézet

„Ma délelőtt a Nagykörúton egy gépkocsi összeütközött a 6-os villamosal.” Ezt, az újságírónyelven „kis hírt” több szempontból is lehet vizsgálni, mint minden más történést vagy eseményt is. Az utcán sétáló járókelők mást fognak elmesélni, mint az erkélyen kihajoló takarítónő. Másképpen látta az az autós, aki a balesetet okozó jármű mögött ment. Máshogyan élte át a villamos vezetője, másképpen az utasok (az is, aki látta, az is, aki csak a csattanást hallotta.) Máshogyan a szerencsétlenül járt autós, s megint másként utasai is. Egy bizonyos esemény történt, mégis hányféle szempont (figyeljünk a szóra is: szem + pont) szerint lehet nézni, hányféle szemszögből. Ahogyan bizonyos tárgyakat különböző oldalról nézve más alakúnak látunk, s más belülről is. Rajzórán feladat lehet, hogy egy kompozíciót más-más perspektívából rajzoljunk le. S más a hangulatunk egy tájról vagy egy utcarészletről különböző napszakokban.

Még az evangéliumokban is van szubjektív elem. Egy eseményről (Jézus földi élete) tudósítanak, mégis más szempont szerint íródtak. (Máté – zsidóknak, Lukács – életrajz, útleírás-szerűen.) Milyen sok a hasonlóság a szinoptikusok (együttlátók) és János evangéliuma között, s milyen sok a különbség az egyébként „együttlátók”, a másik három evangéliumi leírás között, akik egymás forrásait is ismerheték.

Hogyan látjuk a világot? Honnan nézük? Milyen szempontból közelítjük meg? Vajon nem az dönti-e el, hogy boldogok leszünk-e: hogyan is fogjuk fel a világot, magunkat? Vajon nem azért van-e olyan sok konfliktus a környezetünkben, mert az emberek sokszor másképpen látják ugyanazt? Az egyik ember a szőnyeg kopottabb részét látja, a másik a fordítottját, a színeset? Az egyik ember mindent optimistán fog fel, a másik mindennek a rossz oldalát látja. (A klasszikus példa szerint: az asztalon egy pohár, félig töltve itallal. A pesszimista megjegyzése: csak félig van, az optimistáé: milyen jó, hogy félig van.)

A világot és benne az embert is sokféle módon közelíthetjük meg, sok oldalról láthatjuk. A szólás is úgy mondja: „Minden nézőpont kérdése.” (Segítségnek olvasd el Örkény István „Arról, hogy mi a groteszk” c. egypercesét!)

Vegyük például az embert! Az emberrel foglalkozó tudományt antropológiának (embertan) hívjuk (a görög antroposz szóból). De ezen belül megkülönböztethetünk:

– filozófiai antropológiát – ami arra a kérdésre keresi a választ: „Kicsoda az ember?”

– biológiai antropológiát – ami leírja, hogy milyen szervekből épül fel, s hogyan működik az ember

– ökonómiai antropológiát – ami az embert a gazdasági társadalomban vizsgálja

– szociológiai antropológiát – ami az embert környezetében s szokásaival együtt vizsgálja

– teológiai antropológiát – ami szerint az ember akkor ismeri meg önmagát, ha megismeri Teremtőjét és felismeri istenképűségét.

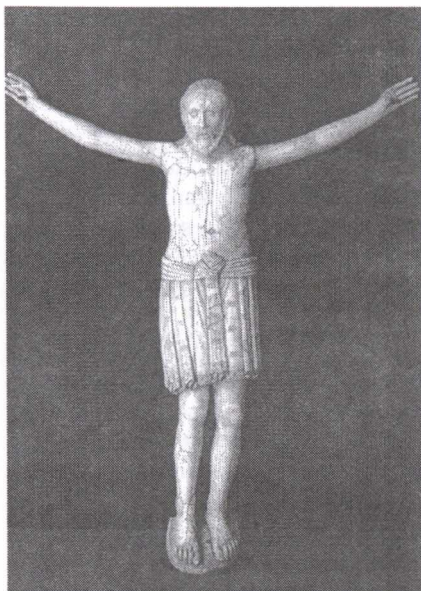
Mi dönti el, hogy valaki honnan nézi a világot?

Sokat meghatároz az, hogy ki hol (hova) születik, milyen földrészen, mely országban, milyen családban. Nehéz eldönteni azt, hogy mi befolyásolja az ember világ-nézetét. Sok rendszer gondolta magáról: ha bizonyos módon neveli állampolgárait, akkor majd olyan világnézetűek lesznek. Ha elvileg közösségre neveli gyermekkortól fogva, akkor majd a közösség lesz mindenek előtt. (Csak éppen az ember alapvető önző beállítottságával nem számolt.) Ráadásul egy néppel nehéz elfogadtatni egy vele ellenkező karaktert. (Erről is szól Orwell 1984 c. regény-víziója, mely egy totális ideológia megvalósítását vázolja fel.)

Hogyan alakul ki az ember látásmódja?

Az ember életében is változhat a perspektívája, hiszen máshogy látja a világot egy kisgyermek, és máshogyan a két világháborút megélt aggastyán. (Nagyszerűen mutatja be ezt a fejlődést Németh László Égető Eszter c. regénye.) Jobb szemléltetést azonban egy rövid anekdotánál nem tudok elképzelni:

Mark Twainhez fordult egy tizenhét éves ifjú. Ömlött belőle a panasz: apámmal nem tudjuk megérteni egymást. Állandóan vitázunk, veszekszünk. Avitt nézeteket vall, képtelen arra, hogy megértse a modern



*Bamberg, Diözesanmuseum
Elefántcsont, német, kb. 1130*

eszméket. Mit tegyek? Legszívesebben kifutnék a családból. – Mark Twain saját ifjúkoráról vallott: „Fiatal barátom, meg tudom érteni nehézségeit. Amikor én tizenhét éves voltam, az én apám is ilyen maradi ember volt. Én is szerettem volna elfutni hazulról. De arra kérem magát: legyen türelmes az ilyen öreg emberekhez; ők lassabban fejlődnek. Nálunk ez így volt: amikor huszoneg éves lettem, apám már sokat tanult. Akkor már értelmesen lehetett vele beszélgetni. És tudja mit mondok magának? Ma, amikor már én is harminchét éves vagyok – akár hiszi, akár nem hiszi –, ha valamilyen nem tudok eligazodni, öregedő apámtól kérek tanácsot. Látja, az öregek is tudnak fejlődni, tudnak megváltozni.”

De egyáltalán: miért kell ezen annyit lovagolni? Miért nem lehet mindent, mindig a saját nézőpontunkból nézni? Nem ez a legkényelmesebb?

Talán hamarabb megértjük a világot, ha nem ragaszkodunk saját elképzelésünkhöz, s sok konfliktust is ki lehet kerülni, ha nem szorítjuk görcsös igyekezettel a saját nézetünket, s szabadjára engedjük megkötött gondolatvilágunkat!

Most már konkretizáljuk ezt a sok elméletet! Hét „szempont”, amire figyelniünk lehet:

Saját álláspontunk: Gyakran el kellene azon gondolkodnunk, hogy vajon tényleg azt az álláspontot képvisel-e, amihez olyan erősen ragaszkodom? Nem befolyásol-e az időjárás, a kedvem? A másik felé fordulásomnak első lépése lehet: kételkedni a magam igazában. Sőt, ha igazam van is, meghallgathatok másokat!

A másik: Miért gondolja ő úgy, ahogyan gondolja? Nehéz megpróbálni behelyezkedni a másik nézőpontjába – de ez egy út. Egészen máshogy gondolkodik egy gyermek, egy idős ember, egy velünk ellenkező nemű társunk. Ha egy kisgyermeknek szeretnénk mondani valamit – leguggolunk hozzá. Van koldus szemszög is. Próbáljuk ki – ülünk le valaki mellé, hogy látja a világot?

A szép, az esztétika: Amikor Pesten villamossal utazom, mindig a házak homlokzatait csodálom. A háború utáni nehéz gazdasági helyzetben, milyen nagy gondot fordítottak a házak ablakainak és homlokzatának díszítésére. Megannyi dísz, stukkó, szobor, faragás, erkély emeli az épületek szépségét. A szürke hétköznapjainkban észre-

vehetjük a szépet a kis dolgokban is, akár egy virágban, egy emberben is. (Könyvajánlat: Emberek, az élet szép – áhítatoskönyv.)

Hedonizmus veszélye: A hedonizmus a görög filozófia tanítása, közép-pontjában az élvezhajás, az élvezeteknek, az érzéki örömöknek élő ember áll, aki a legfőbb jónak, az élet céljának a fentieket tartja. Ma nagyon sokan gondolják így. Az üzleti élet, a világ errefelé halad. Jézus mást hirdet: „Aki meg akarja tartani az életét, elveszti, s aki elveszti az életét érterem, megtalálja.” (Mt 16,25)

A filozófia felől: Sokan túlságosan elvontnak tartják a filozófiát, s sokszor az is. De nem árt meg nekünk, ha olyan valakik véleményét olvassuk el, akik már előtte gondolkodtak az életről, a létről, Istenről. Érdemes figyelni rájuk is!

Egyházi szemszög: Sok olyan feladat előtt áll az egyház, melyet régebben már megoldott! Érdemes az egyháztörténet tanulságait nemcsak keserűen emlegetni, hanem tanulni is belőlük. Megismerni őket, s azokat az embereket, akik ugyanúgy megharcolták a hit nemes harcát, ahogyan megharcolhatjuk mi is!

Isten perspektívája: Ebbe nem látunk bele, de egy fotós megpróbálta úgy lefotózni Jeruzsálemet, ahogyan az angyalok láthatják. Mert fölülről minden egészen más. Ez a mi reményességünk, hogy egyszer majd nem „alulról szagoljuk” az ibolyát, hanem fölülről gyönyörködünk a világban. Ahogyan máshogyan látta az Atya Jézust is a kereszten. Vele mi is máshogyan láthatunk!

Bölcsföldi András

FIGYELMEDBE AJÁNLJUK

Ritka időtöltések egyike a *versolvasás*. Hiszen nem lehet átfutni, hanem ízlelgetni kell. Most hadd ajánljak kedvcsinálónak két fontos verset és egy esszét.

Szabó Lőrinc: Szövetség

A vers két ember összefonódó életéről szól két fa példáján.

A tavaszból őszebe hajló idő, a gyökerétől a lombjáig egymásba kapaszkodó fák sorsközössége ez. Gyorsan váltogatott és soha igazán fel nem vállalt kapcsolataink közepette igen megrendítő kérdés, hogy tudok-e ilyen szövetséget vállalni valakivel? Merek-e akár Istennel is ilyen szoros, teljes szövetségre lépni? Vagy vállalom-e keresztényen testvéreimet szövetségestársaknak az életben maradáshoz? Vállalom-e barátságaimban, hogy mint Jonathán és Dávid, úgy adok és fogadok el mindent? S akarom-e, hogy ilyen módon legyek valaki társa egy életen át?

A verset először egy kollégiumi estén szavalta el egy diák, aki arról a sorsközösségről akart szólni ezzel, amelyben ők naponta együtt vannak. De ugyanez a vers egy menyegző szép köszöntése is lehetett. Nézz utána valamelyik könyvtárban!

József Attila: Én nem tudtam

A költőt kevesen ismerik igazán, mert oktatásunkban csak néhány verse szerepel, pedig nagy kihívás egy-egy versének végiggondolása. Ez az ember megszenvedte az istentelenség mélységeit, s mégis sokszor őszintebben „hisz”, mint a keresztények. „Istenes versei” profán tartalmúak, de nagyon életszerűek.

Ez a vers a *bűnről* szól. A valóságosról, mely belevésődött minden emberbe. Kitiszíthatatlan, alázatra tanító keménységgel. Annak fohászzkodásával, hogy mind ismerjük meg a magunk nyomorúságait, hogy ezzel szembesülve kevesebbet ítéljünk.

Időnként kellene ennek a versnek az őszintesége, hogy a megváltottság gőgje el ne válasszon minket más emberektől!

S mentsen meg minket minden hazug kép-mutatástól.

Nagyheti elmélkedésre is szívesen ajánlom mindenkinek!

Kornis Mihály: Hinni (Sóhajok hídja c. kötetéből)

A hit titkai minden kor emberét foglalkoztatják. Honnan van, s hogyan őrizhető? Ki kaphatja, s a másik miért nem érti?

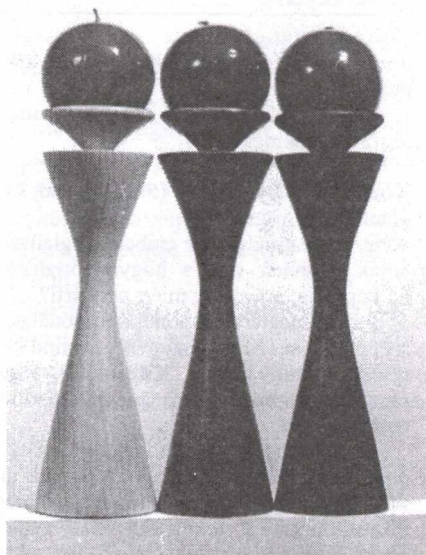
Az író megtérését mondja el csodálatos szépprózában. Mind őszintesége, mind keresése mindnyájunké. Kifejezőkészsége, olvasottsága pedig segít gondolkodásunk tisztázásában.

Kételkedéstől a bizonyossáig vezető útján segítették a klasszikus teológusok tömör mondatai: *Hiszem, mert képtelenség* (Tertullianus), *A feltámadás hite a feltámadás* (G. Kühlevind János) – s ezek a mondatok a „régii hívőket” is megállítják. Mégis segíthetnek a hitelátásban is. Mert valahol ez mégsem egyszerű. Hinni valóságosan, evangéliumi magasságokban, folyamatos küzdelem a szívünk mélyén tapasztalatainkkal, keserűségeinkkel, csalódásainkkal, minden kételyünkkel. Hinni azt jelenti: döntök Isten mellett. S ez mindig meghaladja értelmemet és fantáziámat.

A szerző gondolatait olvasva eszembe jutott néhány sekélyes prédikáció és ifióra, melyekben talán ugyanezek az igék hangzottak el, s mégsem ébresztettek semmit. Miért? A szavakban volt a hiba? Nem. Hanem a hitelességben. Mert ez az ember annyit mondott el, amennyit kipróbált. Amit befogadott a szívébe, őrizte és kikelt ott, hogy gyümölcsöt teremjen. S sok hívő emberből hiányzik ez a becsületesség. Mert nem annyit beszél, amennyit megrágott, megemésztett, megtermett. Csak az értelmével fogadott el igaznak az Igét, s azt is lehet, hogy csupán tekintélyelv alapján – mások miatt, kényelmesen.

Szeretném, ha sokan olvasnátok, s sokakat megmozgatna ez az írás.

Fodorné Ablonczy Margit



Kosztolányi Dezső

Boldog, ihletes napjaim

Az órák homloka lüktet:
lázás az idő.

Nem is tudom, mi van velem.
Látom az órát.
Minden órát a világon,
azt, amely siet, azt, amely késik.

Hallom az óraütést és a harangot,
álmomban is.
Érzem a percet.
Észreveszem a csendes ebédlőn
villa, kanál közt a kést, az ölü kést,
mely sorsokat bont meg, kettévág mindent,
a szájon a jelt, mely egy életet tár föl,
a szóban a kardot.

Az órák homloka lüktet:
lázás az idő.

Fodor Ákos

ki kell lépnünk, hogy
megérkezzünk, a jelen
váróterméből

Dsida Jenő

Nagycsütörtök

Nem volt csatlakozás. Hat óra késést
jeleztek, és a fullatag sötétben
hat órát üldögéltem a kocsárdi
váróteremben, nagycsütörtökön.
Testem törött volt és nehéz a lelkem,
mint ki sötétben titkos útnak indult,
végzetes földön csillagok szavára,
sors elől szökve, mégis szembe sorssal
s finom ideggel érzi messziről
nyomán lopódzó ellenségeit.
Az ablakon túl mozdonyok zörögtek,
a sűrű füst, mint roppant denevérszárny,
legyintett arcul. Tompa borzalom
fogott el, mély állati félelem.
Körülnéztem: szerettem volna néhány
szót váltani jó, meghitt emberekkel,
de nyirkos éj volt és hideg sötét volt,
Péter aludt, János aludt, Jakab
aludt, Máté aludt és mind aludtak...
Kővér csöppek indultak homlokomról
s végigcsurogtak gyűrött arcomon.

Avilai Szent Teréz

Lássalak csak téged, Jézusom, te drága, lássalak csak téged...

Lássalak csak téged,
Jézusom, te drága,
lássalak csak téged,
haljak meg utána.

Lássa, ha ki rózsát,
jázmint akar nézni:
én ha nézhetek rád,
ezer kert vagy, égi:
édes Nazaréti,
szeráfok virága,
lássalak csak téged,
haljak meg utána.

Boldogság sosem kell,
amíg Jézus távol,
eped gyötrellemmel,
akiben ez lángol:
csak te légy a gyámol,
te szerelmed vágya,

lássalak csak téged,
Jézusom, te drága,
lássalak csak téged,
haljak meg utána.

Vas István fordítása



Az utolsó vacsora



Jézus elfogatása

Verona, San Zeno, bronzkapu, XI. század

*Tudom, hogy Te vagy,
Uram!*

A királyság kialakulása Izráelben

A Kr. e. 11. század második felében tört ki az a válság, ami Izráel történetének egyik döntő változását eredményezte: az addigi törzsszövetség megszűnt. A következő nem egészen száz év alatt Izráel társadalmi szervezete teljesen átalakult.

A királyság megszületésének természetes történeti fejlődésbeli állomása mögött komoly teológiai vita húzódik meg. Az ószövetségi istenhithez szorosan hozzátartozik az a tudat, hogy Isten a király a világ, a népek és természetesen a szövetséges nép, Izráel fölött. Ő

uralkodik a mennyben és a mennyei hatalmasságok fölött, Ő az egeknek és a mennyei seregeknek a királya. Ennek a mindenre kiterjedő, egyetemes királyi uralomnak különleges módon kell megjelennie a szövetséges nép életében. „Az Ószövetség szerint Izráel népe egész életét annak a tudatnak kell meghatározni, hogy életük minden területe Isten közvetlen uralma alatt áll. A Sinai-hegyi szövetségkötés által a nép egészen Isten szolgálatára rendeltek, s a népek között jellé kell lennie Isten uralmáról. Ezért Izráel törvény-



Rembrandt: Náthán példázata (Rijksmuseum, Amsterdam)

rendszere egyesíti magában a vallási parancsokat és az állami rendelkezéseket. A polgári törvények megszegése egyúttal Isten akaratának a megszegését is jelenti.” (1) Ezt az Isten uralkodásán alapuló rendet nevezzük teokráciának.

Az eddigiek alapján érthetővé válik, miért utasítja el a bírák korában Gedeon, hogy ő királyként uralkodjon: „Ezután azt mondták az izráeliek Gedeonnak: Uralkodj rajtunk te, aztán a fiad és az unokád is, mivel megszabadítottál bennünket Midján kezéből! De Gedeon így válaszolt nekik: Én nem uralkodom rajtatok, és nem fog uralkodni rajtatok a fiam sem. Az Úr uralkodjék rajtatok!” (Bír 8,22–23) Gedeon halála után ennek ellenére fia, Abimelek Sikkem polgáiraival királlyá kiáltja ki magát. Uralkodása azonban csak három évig tartott állandó feszültségek között. Tanulságos elolvasni Jótám példázatát ezzel kapcsolatban a fák királyválasztásáról (Bír 9,7-15). Jellemző, hogy az olajfa, a fügefafa és a szőlő a saját érdekeiket féltve nem vállalják a királyságot. Végül a lenézett és semmirevaló túskebokor lesz az, aki vállalja az uralkodást. A történet üzenete az, hogy a királyság terméketlen, sem árnyékot, sem gyümölcsöt nem ad.

A királyság utáni vágy akkor erősödött fel, amikor Izrael nyugati határainál telepedtek a filiszteusok. Ez a nép erős és jól felszerelt hadseregével veszélyeztette a nép biztonságát. Mindezek mellett jól szervezett királyi uralkodás volt az országban. Az izráeliek úgy gondolták, ha nekik is lesz egy erős királyuk, aki egyben hadvezér is, akkor eredményesen harcolhatnak a filiszteusokkal szemben. A mintát nemcsak a filiszteusoktól, hanem már korábbi, a kánaáni városállamoktól vették pl. Moáb, Ammón, Arám, Edóm,



Rembrandt: Dávid
(Ermitázs, Szentpétervár)

ahol királyok uralkodtak. Indoklásukban meg is fogalmazzák ezt, amikor az öreg Sámuel prófétát felkérlik, tegyen valakit királlyá: „Tégy valakit királyunkká, hogy ő bíraskodjék felettünk, ahogyan az minden népnél szokás.” (1 Sám 8,20) A királykérés mögött tehát megtalálható a veszélyérzet (filiszteusok) és a hitetlenség egyaránt. A szövetséges nép tagjai nem hittek abban, hogy Isten mint királyuk megóvja őket az ellenségtől. Ez a hitetlenség jól érzékelhető Isten és Sámuel párbeszédében: „Sámuel azonban rosszalotta, hogy ezt mondták: Adj nekünk királyt, hogy bíraskodjék fölöttünk! És imádkozott Sámuel az Úrhoz. Az Úr pedig ezt mondta Sámuelnek: Hallgass a nép szavára mindenben, amit mondanak, mert nem téged vetettek meg, hanem engem vetettek meg, hogy ne legyek a királyuk. Veled is ugyanúgy cselekedtek, ahogy velem velem cselekedtek, mióta kihoztam őket Egyiptomból, mindmáig: elhagytak, és más isteneket szol-

gáltak. Hallgass tehát a szavukra, de szigorúan figyelmeztess őket, és mondd meg nekik, hogy mi lesz a király joga, aki uralkodni fog felettük.” (1Sám 8,69) Sámuel figyelmeztetése ellenére a nép ragaszkodik a királyválasztáshoz.

A királyválasztás a régi és az új rend harcában az új győzelmet hozza. E győzelem mögött meghúzódik annak a belátása, hogy szükség van központosított vezetésre és szervezetre ahhoz, hogy Izrael szembe tudjon szállni a különböző nehézségekkel.

Az első király Saul, aki tulajdonképpen a korábbi bírák tevékenységét folytatja: Isten által kiválasztott szabadító. Tevékenysége azért is hasonló a bírákéhoz, mert az ő idejében még nem volt központosított uralom, nincs királyi székhely és hadsereg sem. Ezek pedig a királyság elengedhetetlen feltételei. Saul a szokványos értelemben nem volt király, bár a nép annak hívta, hanem pusztán a törzsek választott vezetője.

A következő király Dávid, akit jól ismerünk a filiszteus Góliát felett aratott győzelméről. Először Júda, majd egész Izrael királya lett. Hadseregével visszaszorította az addigi ellenséget, a filiszteusokat határaik mögé. Megalapította az ország fővárosát, Jeruzsálemet, ahová a szövetség ládáját is elhozatta. Így a város nem csak politikai, hanem vallási központ is lett. Dávid uralkodása idején jött létre először a történelem folyamán az egységes Izrael. Ekkor foglalták el Kánaán egész területét. A szomszédos országok közül is sokat meghódított, és így uralkodási ideje alatt Izrael jelentős birodalomná vált.

Dávid halála után fia, Salamon már egy jól szervezett államot vehetett át. Az ő uralkodása jelentette a királyság fénykorát Izraelben (kb. Kr. e. 961-922). A királyi hatalom megszilárdult,

az országot hatalmas gazdagság és jólét jellemezte. Felépült a jeruzsálemi templom. Fellendült a külkereskedelem, megszilárdult a közigazgatás. Salamon halála után azonban az ország kettészakadt, így a királyság intézménye is megrendült.

„Izraelnek elkerülhetetlen sorsa lett a királyság intézménye. Bár egyesek a régi rendet eszményítve, az újat Isten elleni lázadásnak tekintették, többé nem volt lehetséges visszatérni a királyság előtti államrendhez, s valószínűleg kevés izráeli gondolhatott erre komolyan. A királyság azonban mégsem lett az az intézmény, amelyet minden izráeli magától értetődőnek tartott volna. Még éltek olyanok, akik emlékeztek arra az időre, amikor nem volt királyság, és szemtanúi voltak létrejötté körülményeinek. Ezért vitatott intézmény maradt, s az ország népének véleménye megoszlott felőle. Voltak, akik fenntartás nélkül Isten által rendelt intézménynek tekintették a dávidi államot, sőt a királyságról a környező népek felfogását vallották. Mások viszont – a dávidi ház nem kevésbé hűséges hívei – sohasem felejtették el, hogy a királyság csak Izrael szövetséges Istenének hosszútűréséből állt fenn, és a régi hagyomány ítélete alatt állott. ... A királyság léte mindig feszültséget jelentett. Dávid és Salamon uralkodásának minden sikere sem oldotta meg az alapvető kérdést – nem tudta összeegyeztetni a törzsi függetlenséget és a központi kormányzást, a törzsközösségi hagyományokat és az új rend követelményeit.” (2)

Kovács Péter

1. Keresztyén Bibliai Lexikon II. Szerk.: Dr. Bartha Tibor. Bp., 1995. 590. l.
2. John Bright: Izrael története. Ford.:

Marcello D'Orta:

Melyik keresztény ünnepet szereted a legjobban?

Én a húsvét keresztény ünnepét szeretem legjobban. A húsvét Jézus mennybezállásának emlékére van. Jézus egy barlangban volt eltemetve (nem abban, amelyikben született, attól sokkal messzebb), és két vagy három római katona őrizte. Egy bizonyos ponton a kő elmozdult,

és megjelent Jézus föltámadva, mint a szálfa.

Az örök alighogy meglátták, két infarktuszban törtek ki. Húsvétkor akkora a tömeg Gerardo atya gyóntatószéke előtt, mint a

Mini Market California pénztárában.

Egyszer egy öregasszony hangosan beszélt és én meghallottam két bocsánatos bűnt, de nem mondtam el senkinek.

Húsvétkor végre apám is velünk van, és az asztalnál megáld bennünket a tenyerével, és én is megáldom valamelyik szülőmet vagy a másikat, és az öcsémet. A szenteltvíz mindig megvan tavalyról, a lurdi Szüzanyában tartjuk.

A húsvéti versikét elszavalom vagy elénekelem.

Ebédre felvágottat, olajbogyós, kapribogyós spagettit, csirkét, töltött veknit és húsvéti tortát eszünk.

Nekem a húsvéti torta a mindenem.

Maria néném

csinálja, direkt azért hívjuk meg.

A húsvét arról szól, hogy létezik egy másik élet ez után, amink van.

Ha arra gondolok, hogy fel fogok támadni, füttyülök a halálra!



Ifióra – vázlat

Készültem a következő ifi-órára, s megdöbbenett, hogy mennyire más sokszor a keresztyén gyülekezet véleménye bizonyos dolgokról, mint amit az ige mond. Hogy a közfelfogásban nem úgy szerepelnek az információk, ahogy kellene. Ezért kísérletet végeztem. Az alábbi kérdőívet közrebocsátottam anélkül, hogy a napra kijelölt ígét elolvastuk volna. (IKorinthus 4. része). Majd együtt végigbeszélgettük az igerész mondanivalóját, és komolyan megvizsgáltuk magunkat. Mi nem vagyunk Pál apostol felelősségével egy-egy gyülekezet élén, de a magunk helyén vajon ugyanazzal a mércével mérjük-e szolgálatunkat?

Néhány érdekesség, mely nagyon figyelemreméltó. Az első kérdésnél az a fontos, hogy magam jutottam-e a további következtetésekre (azaz felnőtt keresztyénnek vallhatom magam), vagy csak mások tanítása alapján tudom, amit tudok. Ezért kérdés, hogy hányszor olvastam már végig. Biblikus gondolkodás csak saját, kereső, tanulmányozó bibliaolvasásból fakadhat. Az eredmény: 25-ből 10-en csak részleteket ismernek jól. (!)

A második kérdésnél 17-en írták a B) választ, s ugyanakkor a harmadik kérdésnél 12-en az A)-t, ami azért figyelmeztetés, mert sokszor ad alapot egy-egy közösségben a pletykának a véleményformálás idő előtt, s a felesleges ítélkezésnek a meg nem értés. Ha minden ítélet Isten joga, akkor az ötödik kérdésnél a valódi válasz csak a C)

lehet, mert a többi csak felületes ítélet. Pál nagyon komolyan figyelmeztet erre a tárgyalt igerészben!

A negyedik kérdés tárgyalása előtt érdemes együtt összegyűjteni, hogy az ifi közösségében mi mindenre van szükség. S ennek alapján külön végiggondolni, hogy ebből mi a vezetőé, s mi a tagoké. Mert ha az ifi közösségéért csak a vezető felelős, az nagyon veszélyes lehet. Neki is, és a közösségnek is.

Külön fontosnak tartottam a hatodik kérdést. Mert csak azt nem éri semmilyen sérelem, aki nem vallja meg a hitét. A világ nem fogadja be/el a világgosságot. S ez komoly megállás volt ennél a kérdésnél, mert a 25-ből tíz embert még semmilyen sérelem nem ért. Mennyire vállaljuk, hogy valóban „bolondok legyünk a Krisztusért” (hogy a hetedik kérdésre is válaszoljunk mindjárt)? Érezzük-e, hogy körülöttünk sötétségben vannak az emberek? Egy diákom így fogalmazta meg: „A keresztyének vagy bolondok, vagy gonoszak!” Megkérdeztem, miért gondolja ezt. Erre azt válaszolta: „Mert, ha igaz, amit hirdetnek, akkor gonoszok, hogy nem mondják el mindenkinek az evangéliumot. Vagy bolondok, mert olyan dologban hisznek, amit maguk sem tartanak igaznak!”

Beszélgessünk erről, s vegyük kihívásnak!

Kívánok minden ifinek MEGÚJULÁST gondolkodásban, cselekvésben szeretettel:

Fodorné Ablonczy Margit

Lelkiismeret-vizsgálat az 1Korintus

4. alapján

1. Hányszor olvastad el már a Bibliát egészében?

- A) többször is
- B) talán egyszer már végig
- C) csak részleteket ismerek jól
- D) sokszor nem értem, és ezért nem olvastam végig

2. Mit mond a Biblia az ítélkezésről?

- A) mindenki józanul ítéljen
- B) senki se ítéljen, mert Istené minden ítélet joga
- C) csak a lelki emberek ítélkezhetnek
- D)

3. Szoktál véleményt fogalmazni ügyekről, emberekről úgy, hogy azok nincsenek jelen?

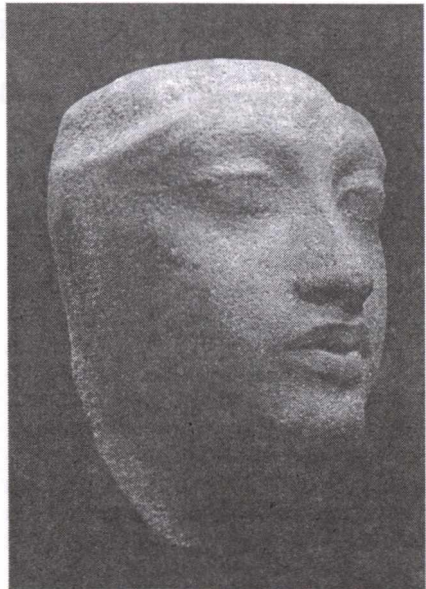
- A) igen, mert másokkal is meg kell beszélnem, ami engem zavar
- B) csak, ha szükség van rá, s csak az(ok)kal, akikre tartozik
- C) nem, csak imádkozom a látott hibákért, problémákért
- D)

4. Mi az, amit Isten rád bízott, hogy sáfarkodj vele?

- A) barátaim, családom, szeretteim
- B)
- C)
- D)

5. Ki az, aki megmondhatja neked, hogyha valamit nem jól teszel?

- A) bárki, aki látja
- B) a közelállók, mert ők jobban látják



*Hercegnő feje
Egyiptom, Amarna korszak,
kb. i. e. 1250
Berlin, Egyiptomi Múzeum*

- C) az olvasott igéből Isten maga
- D) saját lelkiismeretem

6. Milyen sérelmek értek már Jézus nevének hirdetéséért?

- A) még semmi
- B) rendszeres gúnyolódás, kizárás ügyekből, közösségi szervezésekben
- C) üldözés, hátratétel jogokban, fizetésben, lehetőségekben
- D)

7. Szerinted mit jelent ez a mondat? „Mi bolondok vagyunk a Krisztusért...”

Kik a baptisták?

Amikor felkérést kaptam e cikk megírására, első kérdésem az volt: Mitől is vagyok én baptista? Nevünk a *baptizmusz* görög bibliai szóból ered, jelentése: bemerítő. Baptista tehát az, aki bemerítéssel keresztkedett meg. Megtérésemet és újjászületésemet követően, személyes döntésem és hitem megvallása alapján, az Úr Jézus példáját követve bemerítkeztem. De ezt mások is megteszik, mégsem baptisták. Én viszont bemerítéssel egy időben tagjává váltam a helyi baptista gyülekezetnek, elfogadva annak = a Szentírás alapulól – minden írott vagy íratlan elvárását, szokását.

Az alábbiakban – a teljesség igénye nélkül – szeretném megismertetni a baptisták történetét, a világban elfoglalt helyét és a magyarországi baptisták jelenlegi életét.

Egy kis világtörténelem baptista berkekben

A baptizmus eredetét az Újszövetségben találjuk. Jézus Krisztus is bemerítkezett. Az apostolok alámerítették a hitvallókat. A római egyház is évszázadokig gyakorolta ezt a keresztkelési formát. Az elmúlt közel két évezred alatt mindig voltak a hívő keresztséggel és az evangélium tanításának hű követői.

Az alámerítés a bűnnek való meghalásról és a krisztusi új életre való feltámadásról tanuskodó nyílt bizonygátétel, és a lelki folyamat külső jelképe.

A) Az anabaptisták (újrakeresztelők)

A reformációval egy időben voltak olyan üldözött, hívő keresztyének, akik a megtérés, újjászületés és hit dolgai-

ban ugyanúgy gondolkodtak, mint mi, ma élő baptisták, Biblicista anabaptizmusnak nevezzük a reformáció ezen irányzatát. Legnagyobb teológusuk Hubmayer Baltazár. A római katolikus egyház az eretnekek vezéréként tartotta számon Luther, Kálvin és Zwingli mellett. Máglyán égették meg.

Az első hitvalló keresztséggel egy svájci faluban volt 1525-ben. Svájcban, Németországban, majd később a mai Csehországban is sok ezer hívőt megkereszteltek. Sorsuk üldöztetés és sok esetben vértanúhalál volt.

1533-ban egy tiroli származású anabaptista igehirdető, Hutter Jakab vagyonszövetséget hozott létre az egyik gyülekezetben. Az apostoli idők mintája alapján „mindenük közös volt”. A hutteriták egy csoportja az üldöztetések során Magyarországra is eljutott, itt is vagyonszövetségekben éltek. Voltak „ige-szolgáik”, tanítók, orvosaik Erdély és Felvidék sok híres fürdőjében rokkant, béna és beteg embereket gyógyítottak. „Udvaraik”-ban ipari műhelyeket létesítettek. Legismertebb készítményeik a mives „habán” cserépedények: mázas, festett, díszes korsók és tányérok. Múzeumainkban többféle megtekinthetők ezek a jellegzetes kerámiák.

Bethlen Gábor erdélyi fejedelem kiváltságokat adott ennek az anabaptista csoportnak, és Alvincra (Erdély, Alsó-Fehér megye) telepítette le őket. Az erőszakos térítés és a kötelező katonaszkodás elől azonban a későbbiek során továbbvonultak a Havasalföldre, onnan a cári Oroszország területére s legvégül Amerikába. Ma Kanadában, az Egyesült Államokban és Dél-Amerika

egy-egy államaiban folytatják sajátos kegyességi életüket.

B) A modern baptizmus

Az újkor első baptista gyülekezetét Angliából menekült puritánok szervezték meg Amszterdamban 1609-ben. Ettől kezdve kontinensünkön és a tengerentúlon is fokozatosan létesültek baptista gyülekezetek. Ez a növekedés a 19. században nagymértékben fellendült, de a baptisták száma különösen a 20. században gyarapodott világszerte.

A történelem sok hírneves baptistát ismer.

A kezdetben felekezetközi Londoni Missziós Társaság leghíresebb külmiszionáriusa a baptista William Carey (Kéri Vilmos), az egykori foltzóvargából lett sokoldalú tudós volt. Életét arra áldozta, hogy a hihetetlen nyomorban élő indiai nép kulturális és szellemi felemelkedését szolgálja. Segítségével negyven nyelvre fordították le a Bibliát. Iskolákat és egyetemeket alapított. Munkája eredményeként Calcuttában hatalmas misszióállomás és nyomda működött. Itt készítették el a székely magyar Kőrösi Csoma Sándor világutazó tibeti és angol szótárát is. A hívők szájhagyományként őrzik Kéri Vilmos jelmondatát: „Várjatok nagy dolgokat Istentől! Vállalkozatok nagy dolgokra Istenért!”

Angliában tevékenykedett a poroszországi születésű Müller György, a neves árvaházalapító és működtető.

Charles R. Spurgeon a „prédikátorok fejedelme”-ként emlegetik. A 19. század legnagyobb angol baptista igehirdetője volt. Prédikációi magyar nyelven is olvashatók.

David Livingstone angol származású orvos-misszionáriust és felfedezőzt a „rabszolgák barátjának” nevezték. A Fehér-Nílus forrásvidékét kutatta. Éle-

téről és munkásságáról hazánkban is adtak ki könyvet (Bodoky Richárd: Livingstone).

Martin Luther King Nobel-békedíjas polgárjogi harcos a 20. században is élő faji megkülönböztetés ellen emelte fel szavát. Merénylet áldozata lett.

Billy Graham ma is élő amerikai evangélista. 1989 nyarán Budapesten, a Népstadionban is prédikált az ott összegyűlt mintegy százezer embernek.

Pillantás a jelenlegi helyzetre

Napjainkban 40 millió fölött van a világ baptistáinak száma. A kontinensek közötti arányt tekintve Amerikában vannak a legtöbben.

A baptizmus szerkezetére jellemző, hogy az a hívők által alkotott gyülekezetekre épül. Az egyes gyülekezetek élén választott vezetőség áll. Az önkormányzati gyülekezetek országonként szövetséget alkotnak. A különféle nemzeti szövetségeket az 1905-ben Londonban megalapított Baptista Világszövetség vonja össze, amely nem képez irányító- vagy csúcsszervezet az egyes szövetségek felett, csupán testvéri egységbe fogja össze azokat.

A hitébresztés feladatán túl a mai missziói feladatok között erőteljes szociális tevékenység jellemzi az elmaradottabb országok baptistáinak működését. Iskolák, kórházak, népjóléti intézmények építésére és fenntartására fordított rendkívüli összegű beruházások szerepelnek a külmiszziói tevékenységben.

A magyar baptizmus 150 éve

Gyökereinket a reformáció idejére vezetjük vissza. Az anabaptista hutteritákat (habánokat) a magyar földesurak 1546-ban telepítették le Pozsony és Nyitra megyék területén. Más csoportba tartozó anabaptisták azonban már

1523-tól működtek a Szepességben. Közöttük a mártírhálált halt Fischer András is. Az üldözések és az ellenreformáció miatt nem terjedhettek tanaik hazánkban sem.

1842-ben hatalmas tűzvész pusztított Hamburgban. A helyreállítási munkákban magyar iparosok is tevékenykedtek. Ott tért meg és merítkezett be Rottmayer János és öt ifjú társa. Őket tekintjük a Kárpát-medence népei első missziómunkásainak. Hamburgból való hazatérésük dátuma: 1846. május 20. Ők és mások a Brit és Külföldi Bibliatársulat első magyarországi munkásaiként a Monarchia egész területén terjesztették a Bibliát. Valamikor a baptizmus és a bibliaterjesztés egy fogalmat jelentett. Az ugartörés tehát a Bibliát terjesztésével és tanulmányozásával kezdődött, s oly eredményes volt, hogy néhány év alatt 22 gyülekezet alakult.

Az első bemelegítés 1865-ben volt Budán.

Egyszerű „paraszt-próféták” és művelt prédikátorok hirdették az igét Monarchia-szerte. Egymástól távoli missziói központok jöttek létre Budapesten, Nagyszalontán, Újvidéken és Késmárkon. Először lakóházakban gyűltek össze a különféle nemzetiségű érdeklődők. Az első imaház Pesten épült fel 1887-ben, német anyanyelvű gyülekezet által. A német irányítástól független magyar baptista misszió kezdetének dátuma: 1893. Helye: Pest megye.

Igen fontos esemény egyházunk történelmében az 1905-ös állami elismerés. Hitelődeink ezt követően is sok ellenállásba ütköztek más egyházak és a mindenkor hatalom részéről.

A század elején és a két világháború között igen élénk volt a Kárpát-medence baptista missziója. Falvakban és vá-

rosokban népes gyülekezetek alakultak, imaházak épültek. Szinte mindenfelé ének- és zenekarok dicsérték Istent s szolgálataikkal bekapcsolódtak az evangélizálásba is. Egyházi lapunk, a Békehírnök 1895-től jelenik meg, teológiai szemináriumunk 1906 óta működik – mindkettő a történelem eseményei miatt kisebb megszakításokkal. Két szeretetotthont hoztak létre: ezek ma is működnek. Diakonissza anyaházunkat és az első világháború idején létrehozott árvaházat a második világháborút követő diktatúra számolta fel.

A mi gyülekezeteinket is megtépázta az ateizmus negyven éve.

Az 1989-es esztendő történelmi fordulópont. Az Állami Egyházügyi Hivatal megszűnésével szinte párhuzamosan alakultak meg ismét egyházunkban a korábban – hatósági kényszerre – beszüntetett missziói szervezetek és szövetségek (Vasárnapi Iskolai Bizottság, Ifjúsági Szövetség, Nőbizottság). Egymás után láttak napvilágot a különféle szervezetek lapjai és a helyi gyülekezetek néhány oldalas újságjai. Megélénkült és nyilvánossá lett az addig titkon végzett missziómunka. Területi konferenciákról, ifjúsági találkozókról, evangélizációkról, nagyszámú bemelegítésről, új gyülekezetek alakulásáról olvashatunk beszámolókat.

Az 1996. évről készült statisztikai jelentés szerint hat missziókerületben, 346 helységben összesen 11 026 hittvalló gyülekezeti tag él 109 gyülekezetben vagy körzetben, több mint 100 lelkipásztor szolgálatával. E számhoz hozzáadhatjuk a még nem bemelegített családtagokat és barátokat. A gyülekezeteinket látogatók száma velük együtt húszerre becsülhető.

(Folytatjuk)

Pálinská Ibolya



Zöldellő rétecske

Lapos tányér vagy tál

Vatta

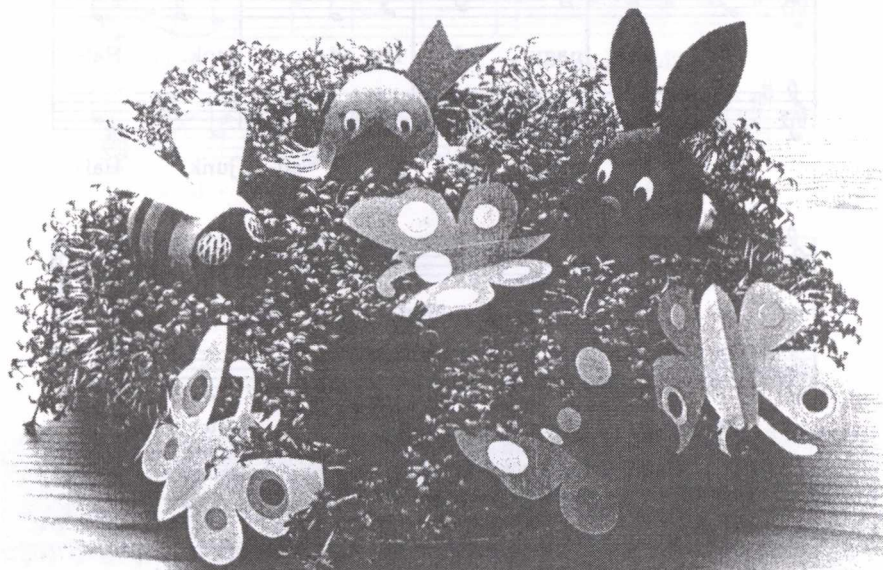
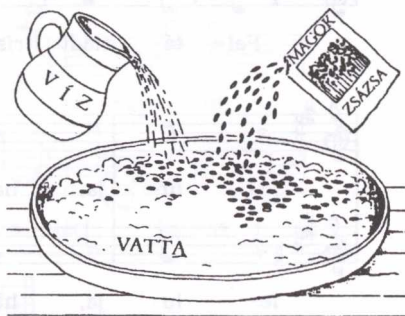
1 zacskó zsázsamag

Most valami különösen szép húsvéti meglepetés következik. Ajándékba adhatod, vagy fölteheted a szépen megterített húsvéti asztalra.

A szép zöld növénytakarót, amely ezt a kis rétet beborítja, te magad is fölnevelheted. Csak idejében el kell vetned a magokat: úgy 5-7 nappal húsvét előtt.

Készíts elő egy lapos tányért vagy tálát! Borítsd be az alját vékony vattareteggel, és itasd át vízzel! Most szórd a vattára a zsázsamagokat! Ügyelj,

hogy a magok ne kerüljenek egymás tetejére! Öntözd meg a vattát minden nap, hogy mindig jó nedves legyen! Három nap múlva már látni fogod az első növénykéket, hét nap múlva pedig dúsán zöldell a „rét”.



Feltámadt Krisztus, vígadjunk

Ford.: Csorba István

D.: M. Praetorius

Fel- tá- madt Krisz- tus, ví- gad- junk, Hal-

Fel- tá- madt Krisz- tus, ví- gad- junk, Hal-

le- lu- ja, hal- le- lu- ja, Az

le- lu- ja, hal- le- lu- ja, Az

Úr- nak nagy há- lát ad- junk. Hal-

Úr- nak nagy há- lát ad- junk. Hal-

le- lu- ja, hal- le- lu- ja!

le- lu- ja, hal- le- lu- ja!

2. A bűneinkért szenvedett, Halleluja, halleluja,
De győzött a halál felett, Halleluja, halleluja!
3. Ő védi, őrzi életünk, Halleluja, halleluja,
Ma néki zengjen énekünk, Halleluja, halleluja!



Húsvéti ének

Moldva (Gajcsána)

Poco rubato



1. sә Fel - tá - madtKrisz - tus ez nap - ra,



Al - le - luja, s há - lád legyen



Az Is - ten - nek!



2. Hogy az em - ber vi - ga - doz - zék,



s Al - le - luja, s há - lád le - gyen



Az Is - ten - nek!

Beszámoló egy angliai munkatársképző hétvégéről

Az angol KIE jóvoltából február elején ellátogathattam a Lakeside konferenciaközpontba, ahol mint száraz szivacs szívtam magamba a rengeteg információt. A sokféle élmény között megpróbálok oly módon válogatni, hogy mindnyájunk érdeklődésére számot tarthasson ez a beszámoló, s a mohával benőtt sziklákat és a tóvíz illatát félretéve igyekszem az Olvasó számára hasznos és érdekes mozzanatokat papírra vetni. Íme.

A hétvége témája hevenyészett fordításban így hangzik: élményközpontú tanulási módszerek. A csütörtöki nyitóesten megkísérelték bemutatni, hogy is működik ez – részt veszünk az adott tevékenységben, ki-ki egyéniségének megfelelően, s a végén közösen megvitatjuk tapasztalatainkat. Ez utóbbi legalább olyan fontos, mint a dolgok „aktív” fele! Ilyen rendszer szerint épült fel az egész szeminárium is: délelőtt és délután többféle műhelymunka között válogathattunk, este pedig egy állandó „kiscsoportban” beszéltek meg, mit tapasztaltunk, hogy éreztük magunkat, és mit tanultunk a háromórás műhelyekben. Ezek a programok igen változatos témacsokrot öleltek fel, nagyjából az ifjúsági munka programformáit követve. Választhattunk Ten Singet, szabadtéri játékokat, környezetvédelmet, fiatalok közti lelkigondozást, videófilmek feldolgozását, sőt még mesemondást is. (Ez utóbbiról nem hiányozhattam.) A műhelyvezetők nemcsak aktív részvételünkre számítottak a programforma

megismertetéséhez, hanem igyekeztek azt minél teljesebben bemutatni, kipróbálni velünk, hogy elmélet helyett élményeket szerezzünk. Ezen túl készek voltak arra is, hogy terveiket a csoport érdeklődéséhez, szükségleteihez illeszkedve módosítsák. A folyamatra, melynek során új dolgokat ismertünk meg, a résztvevők csoportja, annak működése mindig hatással volt, új tartalmakkal gazdagítva a tanultakat. Érdekes és rokonszenves figyelmeztetésként hangzott el mindjárt a szeminárium elején: semmiben sem „kötelező” részt venni, bárki félrevonulhat, aki az adott tevékenységben nem érzi jól magát. A műhelymunkák menetéből és az esti „kiscsoport” működéséből értékes következtetésekre jutottam, melyek talán használhatók lesznek az itteni ifjúsági munkában. Az új ismeretek átadásának fontossága mellett ez a szeminárium azt dolgozta fel – és ezt a saját bőrünkön éreztük legpontosabban, hisz nem mindig sikerült így – milyen az a légkör, amelyben szívesen tanulunk, milyen az a vezetői attitűd, ami hozzásegíti a résztvevők csoportját ahhoz, hogy ki-ki a maga szükségletei szerint hasznosítsa a hallottakat.

Végezetül egy ige, a Timóteushoz írt második levél második részének második verse: „És amit tőlem hallottál sok tanú előtt, azokat add át megbízható embereknek, akik mások tanítására is alkalmasak lesznek”.

Testvéri üdvözléssel

Martonné Szalóky Eszter

Nyitott fiók

1998. február 6-án egyik kedves helyünkre, Piliscsabára utaztunk, hogy részt vegyünk egy péntek estétől vasárnap délig tartó személyiségfejlesztő szemináriumon. Elsősorban KIE választmányi tagok részvételére számítottak a szervezők, de mivel a meghívón zárójelben ott szerepelt négy „bűvös” szó, hogy „(nem csak választmányi tagoknak)”, így családostul felkerekedtünk, hogy megnézzük, mi is történik arrafelé. Nem bántuk meg elhatározásunkat!

A DISL személyiségfejlesztő szemináriumot Dieter Reitzner, az osztrák KIE egyik vezetője tartotta. Az előadások két fő téma köré csoportosultak:

1. DISL személyiségprofil
2. DISL csoportprofil „C.A.R.E.”

A szeminárium céljai a következők voltak:

– jobban megismerjük viselkedésünk mozgatórugóit és felismerjük másokra gyakorolt hatását

– megértsük az egyéni különbségeket és megtanuljuk ezeket tisztelni, felismerni és értékelni – fejlesszük azt a képességünket, hogy másokhoz fűződő kapcsolatainkon javítani tudjunk – együttműködést és hatékonyságot fokozó stratégiákat alakítsunk ki.

Különböző kérdőlapok, értékelő ívek kitöltésével, majd azok meghatározott szempontok szerinti értékelésével minden résztvevő képet kapott arról, hogy az alapvetően négyféle „DISL-típus” közül, melyikbe is tartozik. Aztán a különböző típusok főbb jellemzőit megismerve, átbeszélgetve valóban ráismerhettünk magunkra. Abban mindannyian egyet értettünk, hogy nincsenek úgynevezett tiszta „típusú” személyek, hiszen mindenkiben sokféle képesség, tehetség rejlik. Isten csak olyan embereket teremtett, akik képesek tenni valamit. Mindenki képes valamit **jól** tenni. S amikor csoportmunkáról van szó, akkor fontos, hogy az egyes személyek azzal a jóval járuljanak hozzá a csoportfolyamathoz,

amellyel Isten megajándékozta őket. Mivel az embereknél nagyon sokféle gondolkodás- és magatartásforma figyelhető meg, fontos, hogy egymást tisztelve, egymáshoz mérhetetlen türelemmel és szeretettel fordulva próbáljunk nagyobb közös teljesítményt elérni.

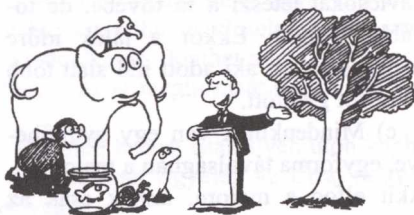
A szeminárium egyik nagyon fontos gondolata volt, hogy ha a felismerhető személyiségjegyek és viselkedésformák alapján valakit „besorolunk” egy kategóriába, „beteszünk egy fiókba”, akkor feltétlenül hagyjuk **nyitva** azt a bizonyos fiókot.

Személyes meggyőződésem, hogy akár nyitva, akár csukva vannak azok a bizonyos általunk kreált fiókok, Isten minden „fióknál” nagyobb, képes kinyitni vagy bezárni bármilyen skatulyát az Ő jó akarata szerint. A mi feladatunk az, hogy a célnak homlokegyenest nekidőlve, egymást szeretetben elviselve, egymásnak mindenkor megbocsátva (ha kell, naponta hetvenhét-szer is!) cselekedjünk az Ő kedves akarátát.

A hétvége egészéhez az is hozzátartozott, hogy a szinte egész napos komoly munka mellett szakítottunk időt baráti beszélgetésekre, éjszakába nyúló Ligrettőzásra (csoki volt a tét!) és hatalmas ping-pong csaták lebonyolítására is.

„Örüljetek, ismét mondom, örüljetek!”

Szeverényiné Sebők Judit



– *Az igazságosság jegyében mindenkinek ugyancsak a feladat: másszanak fel erre a fára!*



Hahó! Megérkezett a tavasz, lassan a nyár is – gondolom, most már sokszor mentek ti is kirándulni, esetleg kisebbekkel is. A mostani játékokkal jókat lehet szórakozni a szabadban. A kicsik biztosan élvezik, a nagyobbak meg azért, mert jó dolog újra úgy tenni, úgy játszani, mintha gyerekek lennének.

MAJOM-JÁTÉK

Kategória: fogójáték

Játékosok: 5-15 fő

Hely: sík terület egy fa körül, kb. 6 m átmérőjű körben

Csapat: egy majom, a többiek egyénileg

Kellékek: 1 db kb. 3 méteres kötél, és sok kicsi kavics (legalább 5 db/játékos)

Idő: a) változat esetén 3-8 perc, b) és c) változatokban 2-4 perc egy menet.

A kötelet a fa köré hurkoljuk, szabad végét a majom fogja kézbe. A fa köré 1 méter sugarú körben letesszük a kavicsokat. Ezekből a játékosoknak minél többet kell felszedniük anélkül, hogy a majom elkapná őket. A majom a fa körül szaladhat, de a kötelet nem engedheti el.

a) Akit elfogott, kiesik a játékból. Az nyer, akinek a legtöbb kavicsot sikerült összeszednie.

b) Akit elfogott, az az addig gyűjtött kavicsokat leteszi a fa tövébe, de tovább játszhat. Ekkor a játék időre megy; az nyer, aki adott idő alatt több kavicsot gyűjtött.

c) Mindenkinek van egy gyűjtőhelye, egyforma távolságban a majomtól. Akit elfog a majom, annak csak az éppen nála lévő köveket kell beszolgáltatnia. Az nyer, akinek adott idő után a gyűjtőhelyén több kő van.

MOZDULATLANSÁG

Kategória: szabadtéri játék

Játékosok: 10-20 fő

Hely: kb. 10 x 15 méteres terület

Csapat: egy hunyó, a többiek egyénileg

Kellékek: kréta vagy fonal a vonalak kijelölésére

Idő: 10-15 perc egy menet.

A játékosok a kiinduló vonalnál állnak, a hunyó tőlük 10-15 méterre, nekik háttal. A hunyó hangosan háromig számol, ezalatt a játékosok megpróbálnak előremenni úgy, hogy a „Három!” elhangzásakor hátraforduló hunyó senkit se lásson mozogni. Aki mégis megmozdul, azt a hunyó visszaküldi a kiinduló vonalra. Az győz, aki a hunyót elsőnek érinti meg. A győztes lehet a következő menet hunyója.

Zsó



„Mindig imádkozni kell, és meg nem restülni!” (Lk. 18:1)

Miért imádkozunk?

- hogy megtörjenek a kemény szívek
- hogy az Úr ereje lerombolja a falakat
- hogy az ördög ne vehessen erőt rajtunk
- hogy győzedelmeskedjen az Úr Igéje
- hogy áttörés legyen minden területen.

„...amíg csak lélegzem, és Isten lehelete van bennem, nem szól ajkam álnokságot, nem mond nyelvem hamisságot.” (Jób 27:3-4)

Negyedévi imatémák

Hálaadás:

- a megváltott lelkekért
- a hűséges szolgálókért
- az Ígétért
- azért hogy közösség lehetünk
- a kihívásért.

Könyörgés:

- a termésért
- Izraelért
- alázatért
- hűséges szolgálókért
- megújulásért.

E témák a szokásosnál kissé általánosabbnak tűnnek, de úgy vélem, kifejezetten jó, ha ugyanazon kifejezés olvasása két embert két különböző dologért való hálaadásra, illetve könyörgésre indít.

Kánaáni–magyar szószedet

Eddig sem lehetett azt mondani, hogy a szószedet szoros alfabetikus sorba szedve hozta a címszavakat, így talán nem baj, ha most sem leszek tekintettel erre.

Mai címszavunk a „**vezetés**”. Ha fizikaórán hangzik el a szó, gondolhatunk elektromos vezetésre, hő-, hang- és fényvezetésre. Ha közigazgatási környezetben halljuk, a manager, management, menedzselni kifejezések juthatnak eszünkbe. Bibliai környezetben azonban a szó kissé más jelent, de „csak” az alapokban. A vezető irányít mutat, meghatározza a haladási irányt, legyen szó egy cégről, vagy egy fotonról, elektronról akár. Isten Szent Leke is pontosan ezt teszi. Megmutatja a helyes irányt. De csak annak, aki gondolkodik. Az elektronnak nincs agya, kénytelen arra menni, amerre a fizika törvényei irányítják, nem állhat le feleselni, hogy ő másfelé akar menni. Az ember szabad akarattal rendelkezik, dönthet a jó út, de a rossz út mellett is. A vezetés tulajdonképpen a helyes ítélet meghozását segíti. Hogy az ember hallgat-e rá, az már a maga dolga.

A vezetés alapja tehát az élő kapcsolat Istennel, hiszen csak ilyen úton kaphat vezetést valaki. A kivételes eset, amikor annyira nem figyelek az Úrra, hogy Ő kénytelen „rámordítani”, hogy odafigyeljek végre.

Végül hadd álljon itt egy gondolat még a vezetésről. Sokszor hallottam, hogy emberek vezetésért könyörögtek, s arra gondoltam, hogy lehet, hogy nem is könyörögni kellene, hanem kinyitni a szemüket, mert ott volt a válasz az orruk előtt.

Szeretettel:

Kristóf



*Bayreuth, Schlosskirche
Nürnbergi munka, XV. század közepe*